Y.K.N.H. - ¹יקנ"ה

Overview

We see that ברכה ממואל, רבה and אביי all agree that the first ברכה that is made by קידוש (on a ברהמ"ז שחל במוצ"ש on wine. תוספות discusses why by ברהמ"ז the בפה"ג is said at the end, but not at the beginning.

_____

יין ברישא -

The blessing over **wine** is recited **first,** before all the other ברכות.

asks: תוספות

יאם תאמר אמאי לא תקינו נמי בברכת המזון יין ברישא² כמו בכל מקום³ - And if you will say, why did they not institute by ברכה as well to recite the ברכה over wine first, as it is done everywhere else –

תוספות rejects a possible answer:

רליכא למימר דפטר ליה יין שבתוך הסעודה⁴ דכיון דאמר הב ונבריך איתסר למישתי - 5 And one cannot answer that the reason there is no בפה"ג before בפה"ז is because the wine which is drunk during the meal, exempts this wine of ברכה from a ברכה; this is not so, for once he said, 'let us bentch' he is forbidden to drink unless he makes a new ברכה, so the question remains let us make the בפה"ג before ברכה.

תוספות answers:

ריש לומר דברכת המזון בא לשם גמר סעודה ומפסיק לכל מה שלפניו -And one can say that ברהמ"ז comes in order to completely finish the meal, and it acts as an interruption to anything which preceded it -

- כדאמר לקמן ^{6} (דף קג,ב) דברכת המזון עקר דעתיה ממשתיא צריך לברך אכסא דברכתא

 $^{^{1}}$ See TIE עמוד (on this עמוד) footnote # 1 and 'Overview' ותוד"ה רב.

² הוספות is asking that we should introduce ברהמ"ז with a בפה"ג, then bentch, and after bentching to drink the wine.

³ הופה may be referring to ברכות אירוסין ונשואין which are performed under the הופה where they are preceded by a ברכות are said. Similarly, by a ברכה the first ברכה is over the wine. In these cases, the wine is drunk after all the other ברכות are said. The same should seemingly be by ברכות as well.

⁴ There is an opinion that the יין שבתוך המזון exempts the יין שלאחר המזון from a בפה"ג. See יין יי יין מעלאחר מוס חוס קבה"ג. See בפה"ג. See בפה"ג, since at that time there is no obligation to make a ברכה over the wine, since it is exempt from a ברכה because of the wine which he drank previously during the meal.

⁵ The rule that יין שבתוך המזון exempts the יין שלאחר is referring exclusively to any wine being drunk before deciding to bentch; however once we decide to bentch, one is no longer permitted to drink, so there is a היסה הדעת is required, so the question stands let us make the ברהמ"ז before ברהמ"ז.

⁶ The גמרא there is explaining, why it is necessary to make a ברהמ"ז do nthe ברהמ"ז, even though he already made

As the גמרא states later that by ברהמ"ז, 'he uprooted his mind from drinking', therefore it is necessary to recite a ברהמ"ז on the cup of ברהמ"ז -

י אף על גב דבירך אכסא קמא והשתא הכוס בידו ודעתו לשתות אחר כך אפילו הכי הוה הפסק אף על גב דבירך אכסא קמא והשתא הכוס בידו ודעתו לשתות אחר בירך אכסא קמא והשתא הכוס בידו on the first cup, and the cup (of ברהמ"ז) is now in his hand (before ברהמ"ז) and he intends to drink it after ברהמ"ז, nevertheless the ברהמ"ז is an interruption -

לכך תיקנו לברך איין אחר ברכת המזון שאם יברך קודם יצטרך ^{8} לברך ^{9} שנית: Therefore they instituted to recite the בפה"ג over the wine after ברהמ"ז, for if he will recite בפה"ג before ברהמ"ז he will be required to recite ברהמ"ז a second time after ברהמ"ז.

Summary

We cannot make the בפה"ג on the כוס ברהמ"ז before bentching, since the bentching will require a new בפה"ג after the bentching.

Thinking it over

תוספות derives from the גמרא, which requires a ברכה סח ברכה (even though he made a ברהמ"ז on the של קידוש , that if one makes a בפה"ג, he will be required to make a second בפה"ג after בפה"ג. However the cases are different; in the ממרא the ברהמ"ז is not the כוס of קידוש of כוס of ברהמ"ז is not the ממרא , therefore it can be understood that a new בפה"ג is required; however in our case it is the same בפה"ג over which he made a בפה"ג and he intends to drink it immediately after בפה"ג, so how does תוספות derive from the case of קידוש herore בפה"ג, when the cases are (so) different?!

 ^{7} See כסא קלג, ד"ה תוס' תוס' פסא refers to the כוס של קידוש.

a בפה"ג on the כוס of קידוש.

⁸ תוספות is (seemingly) saying that just as in the case of the אמרא, the בפה"ג will not exempt the כוס ברהמ"ז will not exempt the בפה"ג, so too the בפה"ג, so too the בפה"ג, will not exempt him from making another בפה"ג, even though (initially, when he made the first ברהמ"ז he had in mind to drink this wine after ברהמ"ז. The ברהמ"ז is total, complete, and unqualified.

⁹ There is no point in reciting בפה"ג twice over the same cup of wine.

¹⁰ See footnote # 8.